

МОЖЛИВОСТІ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ МИТНИМИ ПОСЛУГАМИ В УКРАЇНІ, ВИХОДЯЧИ З АНАЛІЗУ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ

Основою є на узагальненні міжнародного досвіду та рекомендацій експертів, пропонується загальна концепція подальшого розвитку системи управління митними послугами в Україні та низка конкретних практичних пропозицій.

Ці рекомендації мають бути розглянуті як орієнтаційні точки для фахівців управління в митницях, які можуть використовуватися для подальшої модернізації та розробки стратегій управління митними службами. У таких умовах особливий акцент повинен бути зроблений на регламентації ключових аспектів митного сервісу та розвитку стандартизованого обміну інформацією, застосовуючи сучасні технічні засоби та програмне забезпечення. Аналізуючи сучасні тенденції у наданні митних послуг в умовах глобалізації, можна сформулювати загальні вимоги до рекомендацій у сфері поліпшення управління митними послугами:

- розвиток митних послуг має передусім сприяти підвищенню конкурентоспроможності України на світовій економічній арені, включаючи результативну діяльність митної служби;

- юридичні механізми та заходи митного регулювання необхідно узгоджувати з основними напрямками соціально-економічного розвитку України та партнерських країн на середньо- та довгострокову перспективу;

- розвиток сучасних митних послуг неможливий без відповідної інфраструктури та забезпечення інституційного розвитку;

- управління митними послугами має здійснюватися за допомогою передових комп'ютерних та телекомунікаційних технологій;

- необхідне залучення практикуючих фахівців з митної служби як оплачуваних експертів (за зразком деяких зарубіжних країн) та представників бізнес-спільноти до участі у вирішенні питань у галузі управління митними послугами;

- основні цілі та критерії ефективності системи управління митними послугами – усунення правопорушень, більш ефективне та раціональне використання бюджетних ресурсів, збільшення доходів бюджету, зменшення часових затрат на митне оформлення, прозорість процедур та процесів, зниження адміністративного тиску на бізнес.

Показуються перспективними та актуальними напрямками у розвитку системи управління митними послугами наступні конкретні заходи:

- застосування методу реінженірингу бізнес-процесів на всіх рівнях управління митною системою;
- впровадження в операційну діяльність митних органів України Рамкових стандартів COT, подальший розвиток адміністративних регламентів у ДМС на підставі міжнародних стандартів та практичних підходів;
- поетапне впровадження системи Total Quality та стандартів ISO;
- використання маркетингового підходу при конструюванні системи управління митними послугами з обов'язковим врахуванням клієнтоорієнтованого підходу;
- використання передових технологій та методів митного контролю (таких як штрих-коди, RFID, GPS, Глонасс технології), що вже успішно впроваджуються в інших країнах;
- впровадження передових програмних рішень або, як мінімум, синхронізація вітчизняного програмного забезпечення з міжнародними програмними комплексами (наприклад, ASYCUDAWorld та іншими) та відповідне покращення інформаційного забезпечення роботи митної служби України [1];
- адаптація організаційної структури та функцій ТМС до сучасних реалій та масштабів розвитку ЗЕД в Україні, враховуючи вимоги реформи та сучасні завдання;
- усвідомлення, що реально діючі механізми та інструменти, інститути управління послугами у митній сфері, можуть успішно функціонувати лише при спадковості та послідовності розвитку інституційних змін;
- впровадження інститутів поетапного та поступового розвитку для забезпечення сталого вдосконалення системи управління митними послугами;
- підтримка загального суспільства в прагненні до законності, незалежно від рівня розвиненості ЗЕД в певних країнах.

Враховуючи вищевикладене, основний акцент при оцінці закордонного досвіду слід робити на розумній державно-управлінській позиції, що поєднує ліберальний підхід, відкритість економіки, демократію та ефективний державний контроль у сфері митної діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Русак Д. Ризик-менеджмент глобальних ланцюгів поставок: вразливість і стійкість у фокусі стратегічного управління в умовах глобальної невизначеності економічної кон'юнктури [Електронний ресурс] / Д. Русак, Н. Резнікова, О. Іващенко // Агросвіт. – 2022. – №21. – С. 3-11. – Режим доступу: <https://nayka.com.ua/index.php/agrosvit/article/view/681/689> (дата звернення 25.03.24) – Назва з екрану.